

ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදල - 2013

ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු වල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 2005 අගෝස්තු 24 දිනැති අංක 3/136 දරන භාර ඔප්පුවේ 23 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතුයැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතවලට (ISSAI 1000- 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අරමුදලට පැවති රු. බිලියන 3.96 ක අසම්භාව්‍ය බැරකම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී, මුදල් කරන ලද ඇප බැඳුම්කර වශයෙන් ඉදිකිරීම් සේවයෝජකයෙකුහට ගෙවා තිබුණු රු.4,150,000 ක්, අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් අයකර ගැනීම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා තෙක් ණයගැති ගිණුමට හර කිරීම වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභයට එරෙහිව කපා හැර තිබුණි.

2.3 නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම

පහත දැක්වෙන අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති හා රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 11 වගන්තිය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දින වන විට රු.607,069,133 ක මුදලක් ස්ථාවර තැන්පතු වල ආයෝජනය කර තිබුණ ද ඒ සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය පරිච්ඡේදය XIV

භූගෝලීය වශයෙන් ගමන් කළ දුර පදනම් කර නොගෙන ගමන් වියදම් රු.1,073,000 ක් වැටුපට එකතු කරන ලද දීමනාවක් ලෙස ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති IAI/ 2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය

පරිගණක සහ මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

(ඇ) 2006 ජූලි 14 දිනැති අංක
පීඊඩී 38 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර
වක්‍රලේඛය

එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා දේශීය ආදායම්
දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි වී නොතිබුණු අතර,
උපයනවිට ගෙවීම් බද්දට යටත් නිලධාරීන්ගෙන් බදු
අයකර ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
අරමුදලේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.148,186,101 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය
රු. 79,682,692 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට අනුරූපීව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය
රු.68,503,409 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර ඇප බැඳුම්කර ආදායම් සහ ස්ථාවර තැන්පතු
ආදායම් වැඩිවීම ඊට ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලපා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ මිලදී ගෙන තිබූ රු.158,550 ක් වටිනා ලැප්ටොප් පරිගණකයක් නිලධාරියෙකු වෙත
නිකුත් කිරීම වෙනුවට ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදල නමින් නිකුත් කර තිබුණි. මේ නිසා මෙහි භාරය
හා වගකීම නිලධාරියෙකු වෙත පැවරී නොතිබුණි.

4.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) භාර ඔප්පුවක් මත ආරම්භ කර තිබූ ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලේ අවසාන බේරුම්කරු
භාණ්ඩාගාර ලේකම් වුවද, භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතියකින් තොරව නිලධාරීන් පස් දෙනෙකුට
රු.2,000 ක් රු.10,000 ක් අතර විවිධ රේටයන් පදනම් කර ගෙන අතිරේක දීමනා සහ තවත්
නිලධාරීන් තුන් දෙනෙකුට ඉතිරි කර ගත් නිවාඩු වෙනුවෙන් එකතුව රු. 226,300 ක් ගෙවීම
යනාදී තීරණ අරමුදලේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් ගෙන තිබුණි.

(ආ) ඉදිකිරීම් අභ්‍යාස සහ සංවර්ධන ආයතනය හා ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉදිකිරීම් සංගමය මගින්
සංවිධානය කරනු ලැබූ ‘මහාභිමානී 2013’ ජාතික ත්‍යාග ප්‍රදාන උත්සවය සඳහා සමාලෝචිත
වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීම් ආරක්ෂණ අරමුදලින් රු. 2,500,000 ක මුදලක් ලබා දී තිබූ අතර මෙම
මුදල ප්‍රචාරණ වියදම් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණද අරමුදලින් එවැනි වියදමක් දැරීමේ
අවශ්‍යතාව සනාථ නොකෙරුණි.

(ඇ) අරමුදල විසින් නිකුත් කළ හැකි ඇපකර වටිනාකමේ උපරිම සීමාව අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේ
අරමුදලේ හිමිකම් මෙන් දස ගුණයක් බව 2012 පෙබරවාරි 08 දිනැති භාර ගිවිසුමේ දැක්වෙන
නමුත් එම උපරිම වගකීම සම්බන්ධයෙන් අරමුදලේ බේරුම්කරුවන භාණ්ඩාගාර
ලේකම්වරයා ගේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි. මේ අනුව දැනට පවතින ඇපකර
සීමාවේ නීත්‍යානුකූල බවක් විගණනයට තහවුරු නොවිණි.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2009 ජූලි 08 දිනැති අංක පීඊඩී-පීයූ දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ වක්‍රලේඛ ලිපිය ප්‍රකාරව හා 2006 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 30 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛයට අනුකූලව සියලුම රාජ්‍ය ව්‍යාපාර විසින් සිය සංවිධාන ව්‍යුහය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කළ යුතු වන අතර බඳවාගැනීම් / උසස් කිරීමේ පරිපාටි සේවක සංඛ්‍යාව සහ වැටුප් පරිමාණ සංශෝධනය කර ජාතික වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ සහ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු නමුත් එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) රජයේ අනුමත වැටුප් වැඩිවීමක් සහ භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතියකින් තොරව කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් නිදෙනෙකුගේ වැටුප සියයට 11 සිට සියයට 17 ක පරාසයක් තුළ වැඩිකර තිබුණි.

4.4 හඳුනාගත් පාඩු

නියමිත පරිදි ආරක්ෂණ ඇප මත අයකරනු ලැබූ බදු මුදල් ලබා නොගැනීම හේතුවෙන් රු.73,871 ක බදු ආදායමක් අරමුදලට අහිමිවී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අරමුදලේ කටයුතු සහ ගනුදෙනු අභ්‍යන්තර විගණනයකට ලක් කර නොතිබුණි.

5.2 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය පරිදි 2002 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා වූ වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු පිළිබඳව වරින් වර අරමුදලේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුවේ.

- (අ) ගිණුම් තැබීම
- (ආ) බදු අය කිරීම
- (ඇ) බැංකු ගිණුම්
- (ඈ) ඉන්වෙන්ට්‍රි ලේඛන
- (ඉ) සුළු මුදල්